

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА
Кафедра кримінального процесу і криміналістики

Затверджено
на засіданні кафедри кримінального
процесу і криміналістики юридичного
факультету Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29 серпня 2023 року)

Завідувач кафедри _____ проф. Бобечко Н.Р.

Силабус навчальної дисципліни

**«ОХОРОНА ПРАВ ТА СВОБОД ОСОБИ
У ПУБЛІЧНОМУ ПРАВІ»**

освітньо-професійна програма	«Право»
рівень вищої освіти	другий (магістерський)
код та назва галузі знань	08 «Право»
код та назва спеціальності	081 «Право»
вид дисципліни, шифр	вибіркова ВК 6.10

Юридичний факультет

СИЛАБУС
спеціального курсу
«ОХОРОНА ПРАВ ТА СВОБОД ОСОБИ У ПУБЛІЧНОМУ ПРАВІ»
2023/2024 навчального року

Назва курсу	Охорона прав та свобод особи у публічному праві
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 14
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Юридичний факультет кафедра кримінального процесу і криміналістики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	08 Право 081 Право
Викладачі курсу	Бойко Володимир Петрович, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу і криміналістики
Контактна інформація викладача	volodymyr.bojko1@lnu.edu.ua https://law.lnu.edu.ua/employee/bojko-volodymyr-petrovych
Консультації по курсу відбуваються	Відповідно до графіку перебування на кафедрі (вул. Січових Стрільців, 14, ауд. 510). Консультації в день проведення лекційних (практичних) занять відбуваються за попередньою домовленістю. Також можливі он-лайн консультації через Zoom або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на Viber чи електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://law.lnu.edu.ua/course/okhorona-prav-ta-svobod-osoby-u-publichnomu-pravi
Мова викладання	Українська
Політика навчальної дисципліни	Відвідування занять є важливою складовою навчання. Студенти зобов'язані відвідувати заняття. Пропущені практичні заняття студенти повинні відпрацювати. Студенти зобов'язані дотримуватися визначених строків для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням, забороняється.
Вимоги академічної доброчесності	Прослуховуючи цей курс, студенти погоджуються виконувати вимоги принципів академічної доброчесності: <ul style="list-style-type: none"> – вирішувати завдання самостійно, без допомоги сторонніх осіб; – надавати для оцінювання лише результати власної роботи; – не вдаватися до кроків, що можуть у нечесний спосіб покращити власні результати навчання чи погіршити (покращити) результати інших студентів; – жодним чином не публікувати відповіді на питання, що ставляться в рамках дисципліни; – роботи студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фальсифікація джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу плагіату чи обману.

	Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Інформація про курс	Дисципліна «Охорона прав та свобод особи у публічному праві» є необхідною складовою професійної підготовки майбутніх правників, мета якого передбачає поглиблення, розширення та систематизація раніше здобутих знань з кримінального процесуального права України, а також вироблення навиків практичного застосування норм зазначеної галузі права задля забезпечення ефективної охорони прав та свобод особи з дотриманням як національних, так і міжнародно-правових стандартів у цій сфері.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Охорона прав та свобод особи у публічному праві» покликана забезпечити засвоєння поняття та зміст кримінальних процесуальних механізмів охорони прав та свобод особи, в рамках яких забезпечується реалізація правових механізмів та досягається високий ступінь ефективності правової охорони.
Мета та завдання курсу	<p>Метою курсу є поглиблення, розширення та систематизація раніше здобутих знань з кримінального процесуального права України, а також вироблення навиків практичного застосування норм зазначеної галузей права задля забезпечення ефективної охорони прав та свобод особи з дотриманням як національних, так і міжнародно-правових стандартів у цій сфері.</p> <p>До завдань опанування цієї дисципліни належать:</p> <ul style="list-style-type: none"> – засвоїти поняття та зміст кримінальних процесуальних механізмів охорони прав та свобод особи, в рамках яких забезпечується реалізація правових механізмів та досягається високий ступінь ефективності правової охорони. <p>Дисципліна «Охорона прав та свобод особи у публічному праві» спрямована на формування таких компетентностей:</p> <p>СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення про проведення процесуальних дій, застосування заходів процесуального примусу, давати розгорнуту юридичну аргументацію правової позиції під час адміністративного та кримінального провадження.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур та кримінального судочинства в Україні.</p> <p>СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів захисником, представником потерпілого цивільного позивача, цивільного відповідача, представником юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження.</p> <p>СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування.</p>
	<p style="text-align: center;"><i>Основна література:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Нор В. Т. Кримінальний процес України: Академічний курс: у 3 т. Т. 1: Загальна частина / В. Т. Нор, Н. Р. Бобечко, М. В. Багрій, В. П. Бойко, А. Б. Войнарович, О. М. Калужна, М. Р. Мазур, А. А. Павлишин, Х. Р. Слюсарчук, М. І. Шевчук, В. В. Луцик, А. Г. Маланюк // ЛНУ ім. Івана Франка. Львів. 2021.

**Література для
вивчення дисципліни**

- Том 1. 912 с.
2. Бойко В. П. Актуальні проблеми статусу окремих учасників кримінального провадження: навч. посіб. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 387 с.
  3. Абламський С. Є. Захист прав і законних інтересів потерпілого у кримінальному провадженні: монографія. Харків: Панов, 2015. 240 с.
  4. Бабчинська Т. В. Реалізація права на захист у кримінальному провадженні відповідно до вимог міжнародних стандартів: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Одеса, 2020. 234 с.
  5. Гарбовський Л. А., Дідківська Г. В., Топчій В. В. Правовий статус потерпілого у кримінальному процесі України: монографія. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2018. 152 с.
  6. Демура М. І. Процесуальне становище потерпілого під час досудового розслідування: монографія. Харків: Право, 2018. 224 с.
  7. Денисенко Г. В., Кучинська О. П. Імунітет свідка у кримінальному провадженні (порівняльно-правова характеристика): монографія. Київ: Алерта, 2021. 222 с.
  8. Дрозд В. Г., Пономаренко А. В., Абламський С. Є. Забезпечення прав свобод і законних інтересів особи на стадії досудового розслідування: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 498 с.
  9. Кухарук Ю. О. Відвід захисника від участі у кримінальній справі в кримінальному процесі України: монографія. Київ, 2013. 148 с.
  10. Кучинська О. П. Принципи кримінального провадження в механізмі забезпечення прав його учасників: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2013. 288 с.
  11. Мельниченко А. В. Забезпечення прав особи на досудовому розслідуванні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2018. 294 с.
  12. Фоміна Т. Г. Забезпечення слідчим процесуальних прав підозрюваного: монографія. Харків, 2014. 232 с.

Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем лише в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. <https://court.gov.ua> – офіційний веб портал судової влади в Україні.
2. <http://www.gp.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора.
3. <http://www.minjust.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.
4. <http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.
5. <http://www.nbu.gov.ua> – сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.
6. <http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний реєстр судових рішень в Україні.
7. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws> – законодавство України.

Тривалість курсу	120 год.
Обсяг курсу	Для денної форми навчання: 32 години аудиторних занять, з яких 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 88 годин самостійної роботи. Для заочної форми навчання: 16 годин аудиторних занять, з яких 8 годин лекцій, 8 годин практичних занять та 104 години самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зміст основних кримінально-процесуальних понять та категорій у межах тем спецкурсу; – теоретичні засади та принципи охорони прав та свобод особи в публічному праві; – норми міжнародно-правових актів, учасницею яких є Україна, що врегульовують стандарти охорони прав та свобод особи; – види і зміст прав та свобод особи, охорона яких забезпечується кримінально-процесуальними засобами; – кримінальні процесуальні особливості охорони прав та свобод особи в публічному праві; – зарубіжний досвід здійснення охорони прав та свобод особи в публічному праві; – практику ЄСПЛ у використанні кримінально-процесуальних засобів захисту прав, свобод та законних інтересів особи. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – тлумачити згідно їхнього нормативного змісту та із застосуванням правил тлумачення норми матеріального та процесуального права, що застосовуються з метою охорони прав та свобод особи в публічному праві; – прогнозувати можливі порушення певних прав та свобод особи, а також певних категорій суб'єктів правовідносин, а також враховувати отримані дані під час проектування правових норм та у практичній діяльності; – виявляти фактично допущені порушення прав та свобод особи, а також напрацьовувати практику оперативного застосування кримінально-процесуальних механізмів охорони прав та свобод особи; – розмежовувати кримінальні правопорушення, що посягають на права та свободи особи; – давати правильну правову оцінку виявленим порушенням прав та свобод особи; – обирати найоптимальніші процесуальні механізми охорони прав та свобод особи, у тому числі і відновлення порушених прав та свобод особи; – спостерігати за станом охорони прав та свобод особи в публічному праві задля дотримання з належного балансу в охороні, щоб кожен вид прав та свобод особи був забезпечений належним рівнем правової охорони; – гармонізувати національне законодавство України з нормами міжнародного публічного права, що врегульовують охорону прав та свобод особи у публічному праві; – запроваджувати у практичну діяльність напрацювання юридичної науки та міжнародно-правовий досвід в галузі охорони прав та свобод особи в публічному праві; – аргументовано викладати у процесуальних документах свою правову позицію з питань охорони прав та свобод особи у

	<p>публічному праві, а також логічно та послідовно її відстоювати.</p> <p>Студент повинен мати навики практичної діяльності у сфері охорони прав та свобод особи в публічному праві, що означає вміння вибору правових норм, які забезпечать найоптимальнішу охорону прав та свобод особи, а також створення умов, за яких унеможливлуватимуться порушення прав та свобод особи у майбутньому.</p>
Ключові слова	охорона прав і свобод, кримінально-процесуальні механізми захисту прав і свобод особи
Формат курсу	Форма навчання – денна; заочна
Форми і види навчальних занять	Лекції, практичні заняття, індивідуальна робота, консультації, елементи дистанційного навчання, проміжний та підсумковий контроль
Зміст дисципліни за темами	
Лекція 1	Актуальні проблеми статусу окремих учасників кримінального провадження та його вплив на охорону їх прав і законних інтересів (4 год.)
Лекція 2	
Лекція 3	Проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження у контексті обмеження конституційних прав і свобод (6 год.)
Лекція 4	
Лекція 5	
Лекція 6	Реалізація охорони і захисту прав і свобод особи під час провадження слідчих (розшукових) дій (6 год.)
Лекція 7	
Лекція 8	
Практичне заняття 1	Теоретичні та правові проблеми процесуального статусу потерпілого, підозрюваного і обвинуваченого та питання його удосконалення у світлі європейських стандартів та практики ЄСПЛ (2 год.)
Практичне заняття 2	Проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження (2 год.)
Практичне заняття 3	Проблеми застосування деяких запобіжних заходів (4 год.)
Практичне заняття 4	
Практичне заняття 5	Реалізація охорони і захисту прав і свобод особи під час провадження гласних слідчих (розшукових) дій (4 год.)
Практичне заняття 6	
Практичне заняття 7	Реалізація охорони і захисту прав і свобод особи під час провадження негласних слідчих (розшукових) дій (4 год.)
Практичне заняття 8	
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, обговорення, дискусії, групові проекти
Необхідне обладнання	Комп'ютерна техніка з виходом в мережу Інтернет
Критерії оцінювання	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються у такому співвідношенні: <ul style="list-style-type: none"> – практичні: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25;

	<ul style="list-style-type: none"> – контрольні заміри (модулі): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25; – залік: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50; – підсумкова максимальна кількість балів – 100. <p>При цьому обов'язково враховуються: присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання.</p>
<p style="text-align: center;">Перелік питань до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття та класифікація суб'єктів кримінального провадження. 2. Процесуальний статус потерпілого кримінальному провадженні та проблеми його вдосконалення. 3. Теоретичні та правові проблеми процесуального статусу підозрюваного та обвинуваченого у кримінальному провадженні. 4. Європейські стандарти та практика ЄСПЛ в захисті прав, свобод та законних інтересів потерпілого, підозрюваного та обвинуваченого. 5. Процесуальні умови та підстави застосування приводу і накладення грошового стягнення. Суб'єкти, щодо яких допускається застосування приводу і накладення грошового стягнення. 6. Право на здійснення підприємницької діяльності та проблема вилучення документів, що його посвідчують. 7. Особливості тимчасового доступу до документів, що знаходяться в операторів телекомунікаційних послуг. 8. Фактичні підстави та передумови для тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. 9. Відповідність порядку розгляду клопотання про відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності правовим позиція Європейського суду з прав людини. 10. Правовий статус майна, одержаного за результатами проведення огляду, обшуку та тимчасового його вилучення. 11. Процесуальний статус фізичних та юридичних осіб, на майно з ознаками речових доказів яких може бути накладено арешт. 12. Відповідність порядку обрання запобіжного заходу прокурором згідно з приписами Розділу IX¹ КПК України положенням Конституції України та Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. 13. Поняття, ознаки слідчих (розшукових) дій, їх правова природа. Система слідчих (розшукових) дій. 14. Загальні процесуальні умови провадження слідчих (розшукових) дій. 15. Гарантії забезпечення реалізації прав і свобод особи під час провадження окремих слідчих (розшукових) дій. 16. Система негласних слідчих (розшукових) дій. Процесуальні умови провадження негласних слідчих (розшукових) дій. 17. Реалізація охорони і захисту прав і свобод особи під час провадження негласних слідчих (розшукових) дій: 18. а) пов'язаних із втручанням у приватне спілкування; 19. б) не пов'язаних із втручанням у приватне спілкування. 20. Судовий контроль за провадженням гласних та негласних слідчих (розшукових) дій як гарантія забезпечення дотримання

	<p>прав і свобод особи.</p> <p>21. Нагляд за негласними слідчими (розшуковими) діями як конституційна функція прокуратури та гарантія забезпечення дотримання прав і свобод особи під час їх провадження.</p> <p>22. Поняття та законодавче закріплення процесуального статусу потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого, цивільного позивача та цивільного відповідача у кримінальному провадженні.</p> <p>23. Актуальні питання удосконалення процесуального статусу потерпілого, підозрюваного та обвинуваченого у світлі практики Європейського Суду з прав людини.</p> <p>24. Привід: поняття, підстави застосування, ухвалення та виконання рішення про здійснення приводу.</p> <p>25. Накладення грошового стягнення: поняття, підстави застосування, ухвалення рішення про накладення грошового стягнення.</p> <p>26. Тимчасове обмеження в користуванні спеціальним правом: поняття, підстави застосування, види спеціального права, яке може бути обмежене, постановлення рішення про тимчасове обмеження.</p> <p>27. Тимчасовий доступ до речей і документів: підстави застосування, предмети та документи, доступ до яких заборонений, постановлення та виконання рішення про доступ, наслідки його невиконання.</p> <p>28. Тимчасове вилучення та арешт майна: підстави та порядок тимчасового вилучення майна, підстави для арешту майна, прийняття рішення про арешт майна.</p> <p>29. Особисте зобов'язання: поняття, порядок застосування, наслідки порушення особистого зобов'язання.</p> <p>30. Особиста порука: поняття, порядок застосування, наслідки порушення особистої поруки.</p> <p>31. Домашній арешт: поняття, порядок застосування, строк домашнього арешту, продовження строку його застосування.</p> <p>32. Застава: поняття, порядок застосування, межі розміру застави, підстави та порядок звернення застави в дохід держави. Обставини, що можуть виключати застосування застави.</p> <p>33. Тримання під вартою: підстави та порядок застосування. Строк тримання під вартою та порядок його продовження.</p> <p>34. Затримання з метою приводу для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу: підстави, порядок, строки, гарантії законності.</p> <p>35. Затримання особи без ухвали слідчого судді, суду (законне затримання, затримання уповноваженою службовою особою) як тимчасовий запобіжний захід: підстави, порядок і строк затримання.</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості викладання курсу буде надано після завершення його вивчення